

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-25
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Чеських Лівон.
Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Японський ультимат і генеральний наступ на Нанкін.

японці погрожують, що знищать місто.

Генерал Матсуї загрозив китайському командуванню, що коли китайці не занедають оборони Нанкіну, японці зовсім винищать це місто разом з усіми мистецькими пам'ятками, як не буде необхідно. Японці вірять, що китайці до того не допустять. Японці не рушаються до того не допустять. Японці не рушаються до того не допустять. Японці не рушаються до того не допустять.

Як ультимат не матиме успіху, японці поведуть офензиву, щоби повалити все, що спонукає їх.

УЛЬТИМАТ ВІДКИНЕНО, НАСТУП ПОЧАВСЯ.

Китайське командування не відповіло на ультимат ген. Матсуї, тому — як подають з японських джерел — нині в год. 12.30 місцевого

часу, японці почали генеральний наступ на китайські позиції в Нанкіні.

ОСТАННІ ДНІ НАНКІНУ.

Японський міністр війни Сугіяма заявив, що китайці побудували довкола Нанкіну укріплення, але дуже сумнівне, чи вони зможуть ставити сильніший опір.

ЯПОНЦІ ІДУТЬ ВПЕРЕД.

Не зважаючи на сильний вогонь китайської артилерії японські частини йдуть далі в східнім і полудневім напрямку до мурів Нанкіну. В наступі беруть участь повзи й піхота. Китайський гарнізон у Нанкіні обчислюють на 100.000 вояків.

ЯПОНЦІ ЗАНЯЛИ ТАНГТУ

Японські частини заняли Тангту між Нанкінем і Вугу.

Нанкінський уряд на розпутьті.

з БОЛЬШЕВИКАМИ чи з ЯПОНІЄЮ?

Як подає японська преса, розвал нанкінського фронту викликав у нанкінському уряді дезорієнтацію та явний роздор.

Впливова група міністрів (м. ін. Вантсінкей, Гевенчін, Джанчун, Утінген і інші) уважають, що дальша війна безвислідна. Нанкінський уряд тогочасно поборював комунізм — теперішнє його порозуміння зі СССР викликає лише збіг обставин. З огляду на те було би можливо приступити до протикомуністичного пакту.

НОВА ТАКТИКА КОМІНТЕРНУ В КИТАЮ.

„Партійное Строїтельство“ подає інструкцію комінтерну для китайської комуністичної партії. Вона має відкликати гасло совітизації Китаю, занехати домашню війну та не конфікувати великої земельної власності.

Комінтерн сподіється, що як китайська компартія виконуватиме ті інструкції, „японську армію в Китаю чекає доля Наполеонської армії під Москвою 1812 р.“.

Японія зверне давні німецькі кольонії на Тихому Океані?

Ньюйорський „Геральд Трібюн“ подає з Токіо, що між Німеччиною та Японією йдуть переговори, у висліді яких:

1) Японія звернула б Німеччині її давні кольонії на Тихому Океані (острови Маряни, Кероліни і Маршалі);

2) Німеччина відкликала би своїх старшин, що працюють у китайській армії як інструк-

тори;

3) Німеччина визнавала би Маньчжурію;

4) Наладнано б торговельні взаємини між Німеччиною, Японією та Маньчжурією;

5) Німеччина дістала би свою давню кольонію в Китаю Кіючао, яку Китай відібрав у світовій війні.

Велика Фашистівська Рада

І ВІДНОШЕННЯ ІТАЛІЇ ДО ЛІГИ НАЦІЙ.

У Римі оголошено офіційний комунікат, що скликає на суботу Велику Фашистівську Раду. Її постанови оголосять тої самої ночі з балкони Венецької Палати.

Хоч урядові чинники не дають ніяких коментарів,

загально міркують, що завданням ради буде проголосити постанову про те, що Італія уступає з Ліги Націй.

„ІТАЛІЯ ФОРМАЛЬНО ПОТВЕРДИТЬ ІСТНУЮЧИЙ СТАН“.

Бритійські урядові кола вважають, що коли Італія покине Лігу Націй, це не змінить політичного положення в Європі.

У Лондоні підкреслюють, що Італія вже давно усунулася від співпраці з Лігою, тому

виступаючи з неї, вона лише формально потвердить існуючий стан.

Італійський крок потверджує понад усякий сумнів, що протикомуністичний пакт має політичні зобов'язання і що тепер Італія йому підпорядковується, пристосовуючися до солідарної постави протикомуністичного фронту до Ліги Націй.

УДАР НА БУДЖЕТ ЛІГИ НАЦІЙ.

Коментуючи вістку про те, що Італія виступає з Ліги Націй, лігові кола підкреслюють, що буде це прикрий удар для Ліги. М. ін. Ліга Націй втратить по двох роках італійську річну вкладку у висоті 1.800.000 швейцарських франків.

Тема букарештенських розмов мін. Дельбоса.

Мін. Дельбос веде дальші розмови з румунськими провідними колами. Ніякий офіційний комунікат ще не появилася, але неофіційно інформують, що головним предметом нарад є румунсько-мадарське наближення і пакт взаємної помочі між Францією і Малою Антантою.

ТАТАРЕСКУ ЗРЕВІЗИТУЄ ДЕЛЬБОСА У СІЧНІ.

Прем'єр Татареску поїде в січні до Парижа і переведе розмови з прем. Шотаном. Метою подорожі буде закріпити взаємини та урегулювати справу підтримки румунського військового промислу.

Що було та що є на Волині?

Лупць, 6. грудня 1937.

Розмовляти, переконувати та переконати деяких поляків, що їх підхід до українства фальшивий, річ страшення важка. Чи можна переконати в якійсь правді хоча б єдиний „Кур'єр Волинський“, який, щоб виправдати свій гін до знищення нас, пише, буцім-то записані в часі перепису населення „православні“, „тутейші“ і т. д. — це „зросійщені поляки“?

Все те, що діється на Волині — всі політичні ходи й практичні заходи — прикриваються мотивом „державної рації“. На превеликий жаль, цей мотив лунає при найрізномірніших нагодах. Буває, що цей мотив теж зовсім зайвий, бо проти самої справи ніхто ніколи не виступав. Це торкається т. зв. співжиття і співпраці, з яких зроблено якесь гасло, що буцім-то діють Волинь на два ворожі табори.

Не вагаємось твердити, що це гасло не є чимсь новим. Ті, що його проголошують, вломлюються у відчинені двері. Пригадуємо, що за часів російської влади на українських землях, у тому числі на Волині й Поділлі (за винятком Холмщини, де таксамо, як і в Галичині, велася національна боротьба між польським і українським громадянством), вже давно було мирне співжиття й співпраця між українським і польським громадянством: толерантний український нарід не бачив ніяких спонук, щоб вести національну боротьбу з поляками, а спільна неволя під чужою владою вела до зближення, ідейно-політичної і громадської співпраці.

Найвищим виявом цього відношення українського народу до польської меншини була потім, у часі будівництва нашої держави, персонально-національна автономія, про яку польські журналісти та політики дуже не люблять згадувати.

Автор цих рядків скрізь, від північного кордону Чернігівщини (Сураж) через Київщину аж до Кам'яни, зустрічав поляків на співпраці з українцями, як голова чи членів управлінь, як голов чи членів міських самоуправств (тородських дум) і т. д. Національне походження поляків ніколи не шкодило їм там, де вони зустрічалися з українським громадянством на ґрунті самоуправної, культурної, торговельної та всякої іншої праці, що залежала від українських голосів та їхньої волі.

Чи потрібні були для цієї дійсної співпраці й співжиття на Волині явіські, голосні прокламації, проголошування „національних догм“, і т. д.? Чи те, що існувало, як дійсний, розумний і чесний вияв, не було б понижене барабанами реклами?

Треба теж підкреслити факт, що в моменті поширення польської влади на сьогоднішні північно-західні землі через оті попередні умовини співжиття і співпраці — не було на Волині серед українського населення атмосфери ворожості. І цим відрізнялися ці землі від Галичини, де діяли зовсім інші обставини й чинники.

Всильно, так би мовити, інтерії передвоєнний підхід українців до мирного співжиття з польським населенням зберігся майже до виборів 1929 р., хоча й спадав з року на рік, як рівень води в посуху. Згадані вибори стали різким переломовим моментом в українсько-польських взаєминах на Волині.

Треба об'єктивно ствердити, що на підпри колишніх мирних взаємин вплинули й деякі сторонні явища й чинники, а саме: висунення на перший план російською революцією соціалістичного передовсім земельного питання, що його довгий час монополізували у своїх руках селяроби й комуністи, ліаснаювані споза східного кордону. Але мусить признати польська сторона й те, що: по-перше, навіть політично-соціальна добо-

Присилайте передплату!

тайна успіху високої класи

PHILIPS Super 4-38

суперметеродина

7 СТРОЕВИХ ОБВОДІВ

за готівку

призавантажує 24 на 15 рат по 24 нс.

301. **340**

та тих чинників не впливала в якісь поважніші аграрні відрухи, тримаючись більше в межах теорії і легальних рамок, а по-друге старі добросусідські взаємини, нпр. між польськими ділками й українськими селянами, завжди ще мали свою традицію. Адже ще недавно колядували сільські просвітанські колядники у поміщика-поляка (в свято Різдва по н. ст.) і діставали від нього за це на культурну роботу „Просвіти“ кількадесят зол., поміщики підпомагали українцям при будові чи ремонті церков і т. д. Зі свого боку й селяни, знаючи, що мирне суісідство може бути корисне й для них, бувало виявляли ту чи іншу доброзичливість. Але ці, ще недавні взаємини сьогодні вже належать до історії.

Твердимо, що сталося це виключно з вини польської сторони, яка замість традиційних форм сусідських взаємин почала вводити „модерні“ форми. Зробив це головню напливовий польський елемент, що знає українців лише з тридцятих Сенкевича та подібних новітніх творів, як „Конь на взгужу“, та з такої бружової преси, як краківський „Кур'єрок“. Підсилює ці нові форми ще й та політика, яка змішуючи тут стін польського посідання та пересуваючи в польську користь чисельне відношення обох народів, проблему співжиття пересувала на площину боротьби за рідну культуру, за право до землі, за школу, за церкву.

Мусимо тут відмітити факт, що волинські поляки, осілі тут здавна, які знали добрі сторони передвоєнного співжиття та пережили часи революції, занепокоєні цими „новими“ формами взаємин. Хто читав тодішню волинську польську пресу (колишні: „Земля Волинська“ і „Пшегльонд Волинський“), той може згадати, як на одному зібранні волинські поляки-поміщики повстали проти нових форм відношення до українців, кажучи, що вони (поміщики) досі добре жили з місцевим українським населенням, а зайшлий елемент псує їм ці добрі старі відносини.

Але цей напливовий елемент, бружова преса, єврейські рецепти, як творити „панство народове“, все це витворило явище, що його недавно лужський часопис „Волинь“ назвав „політичною патологією“. І сьогодні на Волині майже нема середполяків прихильників колишніх сусідських взаємин між українськими масами та польськими громадянами і їхніми поодинокими суспільними шарами.

Залишилися тільки слова, наповнені вже іншим змістом, який суперечить усім засадам колишніх взаємин і неподібний до передвоєнного, як небо до землі.

Старе співжиття між українцями й поляками на українських землях характеризувалося пов-

ним визнаванням обосторонньої національної відрубності й культури, толеранцією до потреб і національної праці другої сторони.

В сьогоднішньому „співжитті“ та „співпраці“ цих елементів вже не знайдете, або як знайдете одно (визнавання нашої української відрубності), то вже не ствердите визнавання нашого права, а тим менше — здійснювання цього права на спільносподарювання в самоуправі та на свої культурно-освітні господарські, шкільні й інші організації.

Отже сьогодні „співжиття“ й „співпраця“ це або пустий звук, без належного змісту, або заперечування нашого права на саме національне існування й не дуже навіть промовчаний півні нашого цілковитого „злиття“ в „спільному житті“.

Ще перед восьми-десяти роками на Волині були прояви старого співжиття: українці були членами союмків, повітових виділів, лавниками міської самоуправи, війтами; мали різні культурні й господарські організації; союмники й магистрати, як у Луцьку, давали тисячні субвенції „Просвіті“, а волосні ради — її сільським філіям; старости й воеводи самі зголошувалися на українські концерти й вистави в Просвітах (один воевода, бували випадки, телефонічно заповідав своє прибуття на виставу в „Просвіті“); було сяке-такє політичне життя, свобода зборів, преси і т. д.

Що з цього всього залишилося в змісті сьогоднішнього „співжиття“ й „співпраці“? Кожен відповідає собі сам. Ми з свого боку лише додамо, що навіть наочний свідок і учасник колишнього співжиття на Великій Україні, сен. Волошинівський, настільки підлягає новій атмосфері та „засиміювався“ з новими формами взаємин на Волині, що публічно (в час „Волинь“) доказував, що для правдивого „співжиття“ й „співпраці“ окремі українські господарські організації повинні зникнути.

Те що є єдино природною передумовою добросусідських відносин: пошанування чужих прав, ідеалів, гідності й власності, які лежали в підвалі колишнього українсько-польського співжиття, відступило своє місце теоріям ексклюзивності, нетолеранції. Знід концепції співжиття і співпраці, дійсної, мирної, природної, — висунулася природний грунт. Новий грунт під нове співжиття і нову співпрацю мають створити — гасла і словесні заяви. Хиткий грунт.

О. С-ський.

Без „Просвіти“ — народу не виховасмо. Тому не жалуймо датків на скріплення змагати „Просвіти“! Вступаймо всі в члени Матері „Просвіти“!

Крим --- ключ України.

Проф. Д. Дорошенко, що як міністр закордонних справ кермував акцією у справі приєднання Криму, стверджує, що Україна не могла зрезигнувати з того півострову з огляду на:

- 1) політичних — не бажаючи мати під боком „Піємонт для реставрації єдиної неділимості“;
- 2) стратегічних — не могучи залишати в чужих руках Севастополь, базу української фльоти і ключ панування на Чорному Морі;
- 3) етнографічних — з огляду на високий відсоток українського населення на Кримі;
- 4) економічних.

Економічне значіння Криму для України висував гетьман Скоропадський у письмі до німецького посла в Києві з 10. травня 1918. р. Він ствердив, що Крим необхідний для України як джерело різних предметів першої потреби (сіль, вино, тютюн, південні овочі) та як країна багата у пристані, важні з огляду на те, що Одеса й Миколаїв перетяжені. (Дорошенко ст. 210—11). Сейдамет квестіонує ту вагу кримських пристаней для України. „Міжнародна комунікація чорноморських держав не залежить виключно від кримських пристаней — пише він (ст. 145). — Крим поступив би так як Латвія та Естонія і не шкодив би господарським інтересам сусідів, заховуючи незалежність“. Аналогія між двома національно-суцільними балтійськими державами і Кримом, де татари становлять меншину, не дуже силь-

на, зате з неї можна зробити інший висновок: повоєнний занепад естонських і латвійських пристаней вказує, як небезпечно надбережній країні втратити дальше запілля. Морський експорт України обійдеться мабуть і без Криму, інші українські пристані по якомусь часі розбудувались би, пристосовуючись до збільшених оборотів. Але чи кримські пристані обійшлися би без українських вантажів, а тим більше кримські пляжі без української публіки, в те сумніваємося.

Політичний момент, що його підносить проф. Дорошенко, має у собі стратегічні елементи: заволодівши Кримом, москалі загрожали Україні від півдня. Тому вистане розглянути справу зі стратегічного погляду, виріжуючи лише воєнну небезпеку сухопутню і морську.

Українській Державі, яка мусітиме боронити дуже довгих, незахистних кордонів, заперти об море, яке давало б їй хоч один безпеку принаймні з одної сторони — з південної. У минулому Українська Держава не змігла втриматися при житті тому, що не могла опертись об море, яке давало б їй хоч один безпечний кордон. Піонірска експансія української нації видерла степовим ордам надморські степи і оперла українську територію об побережжя. На жаль Українська Держава 1917—20. рр. не була досить сильна військово, тому білі й червоні московські армії та війська Ан-

танти заняли українські надморські області. Наслідок був такий, що українські війська мусіли воювати на всі фронти, не маючи змоги заосмотритись у засоби до ведення війни. На основі цього сумного досвіду можна зробити один висновок: у майбутньому Українська Держава мусить опертись об море на всі довготі побережжя.

Коли Сейдамет твердить (ст. 145), що Крим не має імперіалістичних намірів супроти своїх сусідів, віримо йому, але твердження Ортана, що „державна незалежність Криму не загрожувє Україні“ викликає деякі застереження.

Сусідуючи з незалежним Кримом, Україна мусіла би бути постійно приготована на те, що той півострів стане випадовою базою для Росії чи іншої ворожої держави. Абстрагуючи від загрози з боку розмірно чисельного місцевого російського населення, треба зясувати собі, що Кримський півострів, з огляду на своє експоноване положення, добре підходить на десант чужих військ. На самому Кримі Англія та Франція перемогли Росію у „кримській війні“ 1855. року; наскільки ця загроза актуальна, бачимо хочби з того, що більшовицький уряд переніс базу своєї чорноморської воєнної фльоти зі Севастополя до Миколаєва, дарма що природа і людська рука зробили зі Севастополя одну з найвигідніших пристаней світу, а доступ до Миколаєва можливий лише при постійному, коштовному поглиблюванні лиманів. Большевики не жаліли видатків, зясовуючи собі, що віддалений від отвертого моря Миколаїв куди легший до оборони, ніж Севастопіль.

Оборона Криму — завдання не легке і для великої держави, тому годі вірити, що би виповнила його невеличка кримська держава, яка при своєму 700-тисячному населенні не матиме поважніших морських ні сухопутніх оборонних сил, тому навіть при найліпшій волі та найбільш геройській обороні не могли дати нам певності, що на випадок війни України з якоюсь морською державою ця остання не займе Криму і відтіля не вдарить на Україну.

Обговорюючи значіння Криму з військово-морського погляду, генерал-хорунжий адміралії Савченко-Більський стверджує, що якби Крим попав під володіння або під вплив якоїсь великодержави, оборона українських побережжя стала б важка, а то й неможлива. Військова, морська і торговельна ініціатива перейшла б у руки тої великодержави, українська морська торговля пропала би. Така сама загроза існувала би, якщоб Крим був незалежний, але заключив військовий союз з іншою державою.

Зате коли Крим належатиме до України, це зовсім упростить питання оборони українських побережж. Українська фльота зі своєї бази у Севастополі, положеному в середині Чорного моря, могла б кожноразно заступити дорогу ворожим ескадрам, які хотіли б заатакувати який-небудь відтинок українського берега. Зокрема з Криму могла б Україна легко оборонити побережжя Озівського моря, не потребуючи там будувати укріплень і морських баз, ні тримати більші військові залоги. („Босфорсько-дарданельське питання і необхідність панування України на Чорному Морі“ в 11. числі „Табору“).

Зрештою треба сумніватися, чи Україна матиме досить сильну воєнну фльоту, щоб можна було її на постійне розділити на дві частини — для оборони двох відтинків побережжя, розділених Кримом. А це було б необхідне на випадок, якби Крим попав у руки ворожої держави: вона могла би замкнути Керченський пролив, не даючи змоги перекинути українські кораблі з чорноморського побережжя на озівське і навпаки.

Оборона трьох чорноморських пристаней може не була би ще така важка, бо вони лежать близько себе ще й до того дві з них сховані у глибині лиманів. Складніше питання насувало б Озівське море, яке клином глибоко вбивається в українську територію, відділяючи Підкавказзя від решти України. Годі передбачити, яка ситуація витвориться на наших східних окраїнах підчас визвольної війни; на всякий випадок треба рахуватися з тим, що фронт переходивтиме недалеко Озівського моря або й опиратиметься об нього, хочаби лише з північного боку. З огляду на те, якщо Україна не володітиме Кримом і тому не матиме змоги замкнути у Керченському проливі Озівське,

Вибори до міської ради III. округи в Тернополі вже розписані.

При виборах до міської ради в Тернополі у грудні 1933. р. уневажнено українську ліву кандидатів у третій виборчій окрузі з кандидатами: Іларій Брикович, Михайло Кордуба, Степан Козуб, Петро Мурій і Михайло Чубатий, якої повноважником був Іван Леня. Листу кандидатів голова виборчої комісії уневажнила тому, що з 80 підписів виборців уневажнила аж 32 так, що лишилося важких тільки 48 підписів, коли на основі виборчого регуляміну треба було 49 виборчих підписів — себто одна п'ятдесятя частина виборців цієї округи. Тому, що у згаданій виборчій окрузі лишилася тільки одна польсько-жидівська листа кандидатів, голосування там не було. Підписане число виборців внесло за посередництвом посла адвоката д-ра Ст. Барана виборчий протест, якого не взяв під увагу воєвідський самоуправний відділ під проводом тодішнього воєводи Марушевського.

Проти цього рішення, як суперечного з пра-

вом і виборчим регуляміном, вніс д-р Ст. Баран іменем Миколи Мелнишина позов до Найвищого Адміністративного Трибуналу, котрий ви роком з 4. жовтня 1937. р. до ч. Рей 3013/34 скасував згадане рішення тернопільського воєводи з 3. лютого 1934. р. і признав тим самим українську ліву кандидатів за важну. З уваги на це радні цієї округи числом чотирьох, самі поляки, втратили свої мандати до міської ради і магістрат у Тернополі визначив уже день голосування на 16. січня 1938. р. у третій виборчій окрузі (околиця міського городу) на підставі попередніх лист кандидатів з 1933. р. У цій окрузі можуть українці здобути один і навіть два мандати, якщо візьмуть масову участь у виборах. Міщанські кандидати у цій окрузі перепали при іспиті з польської мови і лишилися мабуть тільки два перші інтелігенти. Вислід виборів залежить очевидно від наших виборців, серед яких досі не слідно ніякої акції.

Лисенкові Роковини.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ У ВАРШАВСЬКІЙ КОНСЕРВАТОРІЇ.

Варшава, 9. грудня.

Українська колонія у Варшаві вшанувала 25-і роковини смерті Миколи Лисенка великим і вдалим концертом, що відбувся в середу 8. ц. м. у репрезентативній залі варшавської Консерваторії. Концерт, зорганізований завдяки повній посвяті диригента п. С. Сологуба, абсолювента Консерваторії п. О. Самохваленка і кількох інших активних громадян, був великим фестивалем української музики і показав цілій культурній Варшаві красу й вартість Лисенкового геніального музичного таланту.

Велику залу Консерваторії заповнила вщерть українська і чужинська публіка, серед якої бачили ми м. ін. білоруського музиканта проф. Казуро, польського біографа Лисенка — Вельгорського, багатьох музичних рецензентів, журналістів, членів німецької, фінської та італійської колонії і багато інших.

Концерт розпочав Український Національний Лисенківський Хор під орудою п. Сологуба, виконавши могутні: „Не вмере кобзарь“. Описля відома піяністка світової слави проф. М. Тромбіні-Казуро виконала три Лисенкові твори: „Ноктюрн“, „Баркаролю“ і „2-ий Польонез“, підкреслюючи своєю інтерпретацією мало відому серед нашого „співучого народу“ стеріну композиторської творчості. Сольовий виступ улюбленого нашого баса п. М. Ольхового (арія Тараса з оп. „Тарас Бульба“, „Без-

межее поле“ і „Гетьмани“ — на біс) викликав бурю ентузіастичних оплесків і створив мистецьку атмосферу настрою для скрипкового соля п. Г. Балинської, що в супроводі фортепіану виконала „Capriccio Elegico“. Закінчила першу частину концерту дуже вдалим виступом (арія татарки з оп. „Тарас Бульба“ та „Ой, люлі, моя дитино“) п. Ноліе-Мазуркевич.

Друга частина концерту греміла майже без перерви бравами. Нічого дивного зрештою, бо хор, що виконав 4 Лисенкові твори (найкраще випали: „Сон“ і „Туман хвилями легав“, вивязався справді д. добре зі свого завдання.

Але наймилішу несподіванку зробила всім чужинцям і потерпаючим, а втаємниченим у складний механізм організаційних пружин концерту українцям — третя частина, що в ній хор і нашівидко скомплетована симфон. оркестра (!) виконали майже бездоганно невідомий досі ширшому загалові любимої української музики фінал 2-ої дії з Лисенкової опери „Енеїда“, якої недрукований рукопис недавно щасливо віднайдено. Поодинокі артисти: п. О. Соблесова — Венера, п. Т. Н.-Мазуркевич — Юнона, п. М. Ольховий — Юпітер, п. І. Сайко — Марс і п. О. Степура (прекрасний баритон) — Бахус, пописалися знаменито. Опановані піяністки пп. Н. Богацька і Н. Носкова надали концертів мистецькі рами доброго акомпаніменту.

Не пишемо зрештою музичної рецензії. Це певне, що в концерті були хиби, не бракло їх у самій організації концерту (ось приклад: як завжди — не використано як слід пропаган-

дивною нагоди), але загальний вислід Лисенкового свята — наскрізь позитивний.

Це немала заслуга диригента скоординувати під батуту розпорошені українські, чисті цілком відчужені, залишені на боці, музичні сили. Концерт дав доказ, що може спільність.

КТВ.

На св. Миколая найкращий і найцінніший дарунок це комплет БІБЛІОТЕКИ „ДІЛО“ 20 томів вартости зол. 39.— ТІЛЬКИ ЗА 30Л. 25.—

ціна поодинокого еол.

Ірина Вільде: ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ — новелі	1.20
Улас Самчук: ВІДНАЙДЕНИЙ РАЙ — новелі	1.60
Софія Яблонська: З КРАЇНИ ОПІО І РИЖУ репортаж з Китаю	2.—
Д'Орвеллі: ЧОРТИЦІ — новелі	2.—
Он. Бальзак: ЧАРОДІЙНА ШКИРА — повість	2.—
Василь Масютин: ДВА З ОДНОГО. 2 томи — пов.	3.86
Ольга Небилінська: АПОСТОЛ ЧЕРНІ — 2 томи повість	3.80
Кнут Гамсун: ПІД ОСІННІМИ ЗОР'ЯМИ — повість	2.50
В. Будзиновський: ЯК ЧОЛОВІК ЗІЙШОВ НА ПАНА — повість	2.50
Сальваторе Фаріна: ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕ- ХНЕЮ — повість і новелі	2.—
Володимир Бірчан: ЗОЛОТА СКРИПКА — новелі	2.—
Юрій Носач: КЛУБОН АРІЯДНИ — новелі	2.56
Іван Зубенко: КВІТКА НА БАГНІ — повість	1.50
Федір Дудко: ДІВЧАТА ОЧАЙДУШНИХ ДНІВ оповідання	2.—
Богдан Лепкий: ТРИ ПОРТРЕТИ — спомини	2.20
Новелі Десятьох: ЧОРНА ІНДІЯ „МОЛОДОЇ МУЗИ“ — новелі	2.—
Фр. Аляхнович: 7 ЛІТ НА СОЛОВ'ЯХ — спо- мини засланця	1.20
Ілько Борщак: НАПОЛЕОН І УКРАЇНА — істор. студія на підставі невідомих документів, з ілюстраціями	2.50

Замовляти: „ДІЛО“ — ЛЬВІВ, РИНОК 10.

Почтова пересилка 30 сот.

Хто замовить цілий комплет — не платить
пересилки.

Свідомо і добра господиня вживає
ПОРОШКУ ДО ПЕЧИВА
ВАНІЛЕВОГО ЦУКРУ
ОЛІЯКІВ
тільки виробу КООП. „ПЛАСТ“.

ПОЛАГОДА ОДНОГО СПОРУ.

КОМУНІКАТ РАДИ Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ ІМ. І. ФРАНКА.

У зв'язку з карикатурами у чч. 37, 38, 39, 40 і 42 „Комаря“ ред. О. Боднарівич і ред. Ю. Шкрумеляк внесли були скаргу до Ради Т-ва. Рада Т-ва після докладного розгляду справи прийняла в цій справі 22. м. м. постанову, яку письменно подала до відома обом інтересованим, при чому обидвом їм признала в однозвучному тексті, що Редакція „Комаря“ не мала підстави дискредитувати їх національно і що цього роду методи сатири є образливі та недопустимі. Але одночасно Рада Т-ва застереглася, що цим рішенням не займає становища до суспільного характеру Спілки „Селянський Союз“.

Зокрема в листі до ред. Ю. Шкрумеляка Рада ствердила, що його чинний виступ проти ред. Е. Козака на прилюдній місці, з приводу журналістичної справи, дотого відданої до розгляду Т-ва, є абсолютно між журналістами недопустимий і з внутрішньо-товариського, і з громадянського погляду. Тому справу чинного виступу ред. Ю. Шкрумеляка проти ред. Е. Козака передала Рада до Суду Т-ва, а ред. Ю. Шкрумеляка припинила у правах члена до часу закінчення розправи. Крім того голова Т-ва з доручення Ради устно повідомив ред. Ю. Шкрумеляка, що вину ред. Е. Козака облекшує в дуже великій мірі той факт, що він сам, ред. Ю. Шкрумеляк активно співпрацював у „Комарі“, тоді, коли „Комар“ містив подібні сатири й ка-

рикатури на інших українських громадян і дискваліфікував їх неслухно під національним оглядом.

Супроти ред. Е. Козака Рада Т-ва прийняла постанову дати ред. Е. Козакові внутрішню строгую догану з острогого щодо карикатур на ред. О. Боднарівича та напівнення щодо карикатур на ред. Ю. Шкрумеляка. Цю останню постанову Рада Т-ва подала до відома також ред. О. Боднарівичеві й ред. Ю. Шкрумелякові з виразним застереженням довірчості.

Рада Т-ва з прикритістю стверджує, що ред. О. Боднарівич і ред. Ю. Шкрумеляк, оголошуючи в доступних їм газетах зміст листів, що їх дістали від Ради Т-ва, повелися супроти Т-ва крайнє нелюдяно, бо оголосили також частину, якої довірчий характер Рада виразно в листах до них зазначила, та нанесли таким робом ред. Е. Козакові моральну кривду.

Ред. Е. Козак повідомив Раду Т-ва, що рішення Ради він щодо себе до відома не приймає. Рада заявляє, що ред. Е. Козак може в цій справі відкликатись до найближчих Загальних Зборів Т-ва.

На цьому Рада Т-ва вважає справу для себе вичерпаною.

ЗА РАДУ Т-ВА.

Роман Купчинський,
голова.

Іван Кедрич,
секретар.

сідоглавий Романчук своїм тенором: О, здохло Злобо соперничая... і т. ін. Але це діялось аж тоді, як скінчилось вечірнє читання газет і товариські розмови.

На „Бесіді“ пізнав я перших світочів українського громадянства: д-ра Омеляна Огоновського, проф. д-ра Олександра Огоновського, д-ра Корнила Сушкевича, Юліана Недзвещького, сідоглавого Юліана Романчука, Олександра Борковського, д-ра Юліана Целевича, о. Олександра Стефановича, Корнила Устияновича, Омеляна Партицького, Володимира Барвінського, Даміана Гладилевича, Володимира Шухевича, Теофіля Бережницького, Анатолія Вахнянина й інших, котрих я поважав як наших передових громадян.

Ті люди вже перейшли, а їх взори полишилися у молодших генераціях членів „Української Бесіди“. Але й ці молодші генерації, з моїх часів, перейшли вже в ряди старших, — зате виостає наша „Молода Громада“ у Львові.

„Українська Бесіда“ у Львові, як товариське огнище життя нашої інтелігенції, має далі рачію свого буття для старшого і молодшого покоління — по давній традиції і — що найважливіше — по живій потребі товариського життя нашого громадянства.

Як „Молода Русь“ станула була в 60-их роках минулого століття разом зі старшими українськими громадянами до спільної праці для відродження українського народу, так сьогодні годиться, щоб „Молода Громада“ станула в рядах членів „Української Бесіди“ на кращу долю української нації.

Отсе мої побажання з нагоди нашого ювілею!

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Торговельні сади на ерекціональних ґрунтах.

Порушена вже двічі на сторінках „Діла“ справа раціоналізації садівничої господарки наших священників набуває шораз більшого розголосу, хоч покищо не переходить меж теоретичних міркувань. Ця справа, порушена в „Меті“ і в „Ділі“, перейшла вже і на сторінки священничої „Ниви“. Ми д'якуємо цьому дві статті на цю тему. Перша походить з круга нашого духовенства, друга від інж. Романа Панькова, автора перших у нас статей на цю тему. З уваги на напівне зацікавлення цією справою м'якше відрізуємо обидві статті. Ред. „Е. О.“

ДЕЩО ПРО ГОСПОДАРКУ УКРАЇНСЬКОГО ДУХОВЕНСТВА.

По світовій війні матеріальні доходи наших священників у дуже великій мірі — узагальнилися від господарки на ерекціональних ґрунтах. Тому ця господарка, повинна стояти на високому рівні сільсько-господарської культури, бож треба задовольнити якось хоч невеликі назагал життєві вимоги нашого духовенства.

На превеликий жаль господарка священників стала показником як не слід її вести. Вона не то, що не може покрити скромних життєвих потреб священників, але що більше — не може навіть сплатити вимірених податків, що тягнуть на ерекціональних маєтках. Податкові заборгованості зростають з кожним роком. Вкінці доходять до того, що скарбові уряди виставляють на ліценцію ерекційне майно.

Причин цього лиха треба шукати як у високих вимірах податків, так і в лиху веденні чи радше в невідповідно зорганізованій священничій господарці.

Про це останнє саме і хочу дещо сказати.

При поверхновому розгляданні справи можна здаватися, що цілу винуватість за невідповідну господарку нашого духовенства треба приписати його недбайливості. Та проте коли приглянемося ближче цій справі, то побачимо багато причин, які утруднюють, а то роблять неможливою доцільну господарку священників. Ці причини добре схоплені в „Ниві“ (гляди стаття „Кооперативне садівництво на ерекціональних ґрунтах“, ч. 11). На думку автора — добрим господарем може бути той, що має стовідсоткове економічне наставлення. Священник мусить мати заставлення ідейне, а це зовсім не йде в парі з господаркою. Брак часу і відповідних капіталів, доброї і фахової служби, як також і те, що ерекційне майно не є власністю священника, роблять цю господарку безвиглядною. Для того, щоб збільшити доходи священничих господарств, автор бачить один вихід: треба перебувати в деяких ділянках індивідуально ведені господарки на збірні.

Такі збірні господарства мусілиб проводити фахівці. Це піднесло б рівень культури на ґрунтах, збільшило б доходи священників і звільнило б їх від нефахового заняття.

МАЛІ ЧИ ВЕЛИКІ?

Ще раз (див. „Діло“ з 28. липня і 21. серпня ц. р.) порушу декілька питань, що дотичатся садів на ерекціональних ґрунтах. Як у всіх справах так і тут думки про способи реалізації плану високоякісного садівництва на ерекціональних ґрунтах будуть серед зацікавленого духовенства поділені. Найдеться напевно чимало священників, що вважатимуть доцільним закладати сади менші простором, за те в більшій кількості. Але будуть і такі, що обстоюватимуть думку, щоб закладати сади тільки більшої розміром і то там, де є відповідна земля, доглядні шляхи, ринок збуту (міста, живці). Одно і друге — річ погляду. Тільки на жаль цей погляд переважно не є обґрунтований, не є виявом знання чи пак фаховості в цих справах. Люди, яким тяжко зрозуміти деякі справи, є завзятими їх противниками.

Не хочу ще раз наново пригадувати тих додатних сторін, що ними перевищують великі сади менші сади. Це можна знайти в кожному підручнику про садівництво. Роль великих садів на наших ерекціональних ґрунтах булаб подвійна: матеріальна і пропагандивна. Не згадую вже про те, що господарка, обсервація і таксація урожаїв в більших садах економічніша. Куди більша вага гуртових садів лежить у збуті продуктів, з чим зв'язана справа переховалень. При таких садах збут овочів відбувався би в той спосіб, що овочів не продавали б на дереві (на „ліні“) а по зібранні переховували б у переховальнях. Шойно пізніше, в міру того, як деякі сорти дозрівали, слід би їх партіями доставляти на ринок.

Як би не було, але такі переховальні на овочі в будучині нам конче. Вони незалежать власників від скорого продажу, а тим самим регулюватимуть ціну. Але вони мусять бути спеціально до того побудовані. Цієї служби не можуть робити принагідні тівниці чи комори, в котрих тяжко утримувати відповідну температуру, вологість, застосовувати провітрювання тощо. А

Цей проект новий і ріжко можна на нього дивитися, та треба признати, що він цікавий і відповідає у великій мірі природі священничого стану. У своєму дописі в „Ниві“ присвячує автор у дальшому головну увагу збірній садівничій господарці на ерекціональних ґрунтах. Для нашого духовенства ці думки тим цікаві, що і раціональне загосподарення якогось відсотку ерекціонального майна при добре зорганізованій торговлі овочами дасть в будучності поважні доходи. Наші кооперативні кола повинні також зайнятися згаданим проектом тому, що він вводить кооперативну систему до самих основ рільництва, до кооперативної продукції, яка і заздалегідь призначена для кооперативного збуту. Створення кількадесятьморгових великих промислових садів на ерекціональних ґрунтах відіграє поважну роль в нашій торговлі овочами. Ці сади, ведені фахово, стануть також зразком для селян і вони теж краще будуть плекати свої невеличкі сади. Великі ерекціональні сади стануть центрами садівництва. До них долучаться малі селянські сади близьких околиць із відповідними сортами овочів для кооперативного збуту.

Очевидно, що за реалізацію цього плану повинно взятись передовсім саме наше духовенство. Є всі дані, що доцільно поведена акція викаже великі успіхи.

Членами відповідної садівничої кооперативи повинні стати всі оо. парохі цілої дієцезії, складаючи рівночасно при допомозі дотичного Ординарія відповідний капітал для оснування власної школи. В цій школі треба би випродкувати стільки деревець, щоб засадити ними запроєктований простір під кооперативні ерекціональні сади. Так зорганізоване ерекціональне садівництво ще й разом з відповідно поставленим пасічництвом, створять поважні пункти зразкової господарки в суспільній агрономії.

Вважаю, що розглянений вище проект повинен швидко знайти своїх пильних реалізаторів, а в масі українського духовенства — однудушну прихильність і поміч.

Священник.

Інк. Роман Паньків.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

ЗАВВАГИ ПРО ДОЦІЛЬНІСТЬ У ГОСПОДАРЦІ ТЕМОЮ НЕСАМОВИТОГО ЛИСТУВАННЯ.

Українське Технічне Т-во у Львові, довідавшись, що будову монастиря СС. Василіанок у Стайславові віддано без конкурсу з вільної руни нефахової силі, звернулося з дописом д. чинним письмом до ш. Гр. Хоминича, представляючи в цьому економічну нецільність такого ставлення справи. Після дуже річливих аргументів і підкреслення факту, що в західних країнах повсюдно вже т. зв. господарські способи ведення будов, заважило У. Т. Т. готовість служити дальшими фаховими порадами в цій справі.

На проведене диво, У. Т. Т. дістало відповідь від ректора о. Бойчука, порічку амістом і гнівним в тоні. Після чергового листа У. Т. Т. із зазначеним узруте, що „тільки порівняння різних ofert могло дати уяву про дібела потрібні кошти будови“ (до синодону) і застеревань У. Т. Т. проти нічим неопраданого гніву (до о. Бойчука), прийшло знову письмо тільки від о. д-ра Бойчука, якого аміст просто несамохпий та грубо ображливий супроти поважної організації, яка обслуговує коло пів тисячки українських іжжипірів.

Хто з наших читачів хоче „полабуватись“ стилем і думками о. ректора та платити понабаймощися з холдом цієї прохорої справи, нехай прочтє „Технічні Ві-

сти“ в листопаді ц. р. У коментарях цього журналу тичемо м. і. слушно твердження: Наше громадянство має право знати, як господариться церковним майном, бо не в майно громадське, яке повстало зазвичай громадянству і росте зазвичай йому“.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

„ГОСПОДАРСЬКА РАДА“ У ЛЬВОВІ.

В нас була вже свого часу аґада про ламір воє. поди д-ра Бішка „визначати до життя „Госп. Раду“ для Сх. Галичини. Незабаром, як заповідан польська преса, мають зібратись у Львові представники господарських кругів із трьох сх.-галицьких воєвідств для реалізації цього замислу. „Господарська Рада“ матиме завданням координувати працю „створюючи на території Сх. Галичини господарських організацій і регулювати розвиток госп. життя Сх. Галичини. Згадана преса вже „Г. Раду“ в колишньому „Радюю Змешень Господарств“ Польського Політехнічного Т-ва, яка в р. 1936 припинила свою діяльність.

Чи і яку роль гратимуть представники українських господарських організацій в „Госп. Раді“ Сх. Галичини — покищо невідомо.

ВІДВІДИНИ МІН. ДЕЛЬБЮ В ВАРШАВІ І КОЛЬОНІАЛЬНІ АСПІРАЦІЇ ПОЛЬЩІ.

Серед справ, що їх оповідає в відпівіах Франції, міністра Дельбюса в Варшаві і відпівіах польсько-французької преси, вибивається також справа кольоніа, яких шораз голосніше домагається Польща за зразком Німеччини. Вся польська преса одногліда заплалась кольоніальним питанням і це не лишилось без відгону за кордоном. У Франції отворило на тему польських кольоніальних аспірацій 11 подання, які на чолі в „Тан-ом“, займаючи до цього назгали аґальне становище в одночасно порадю для Польщі вказати терпелівість. Також у німецькій пресі позначено велику увагу кольоніальній темі в зв'язку з розмовами мін. Дельбюса в Варшаві. М. ін. зазначає „Газета Гандльова“, що в статті п. в. „Польща також мусить мати кольоні“ оббїла всю німецьку пресу.

СВІТОВА ХРОНІКА.

ПОЛІТИКА СТАБІЛІЗАЦІЇ У ФРАНЦІЇ. — АМЕРИКАНСЬКО-БРИТАЙСЬКІ ГОСПОДАРСЬКІ ПАКТИ І НАДІЇ ПАРИЖА.

Теперішнє успокоєння на дебіаговому ринку дає притоку часописові „Финанс Таймс“ до творження, що Франція поведе радикальніше політику стабілізації. В Парижі поважно зостаюватимуться над утії. венням валюті і новими торговельними договорами при значно ліберальнішій митній політиці. Справа повороту цілого світу до свободного торговельного і фінансового режиму входить не тільки в програму Госп. Комітету Ліги Націй в Женеві, який на днях почав свою 47. сесію. Найновіший господарський пакт Англії і Зл. Д. П. Америки є доказом, що обі ці держави готові проломити мури охоронних мит. У Франції вважають, що цей пакт відтінняє шлях і іншим державам до ліберальшого обміну товарами, що Вашингтон і Лондон не хоче обмежити свого господарського зближення тільки до Англії. Зл. Держав П. А. і британські кольонії. Небезпечні проблеми Європи й Лаї вадуть лещу розв'язку, коли збільшена буде свобода міжнародної торгівлі і знесені будуть її обмеження.

Згаданий вище англійський часопис вискакує погляд, що треба раніше розширити валютний договір Франції, Англії і Зл. Держав П. А., який означується переговори про торговельні взаємини в світових розмірах.

— 0 —

З нашої кооперації.

НЕПРАВДИВИЙ КОМУНІКАТ „РУССКОГО ГОЛОСУ“.

Перед двома тижнями була у нашій хроніці згадка, в якій передрукували ми з „Русского Голосу“ комунікат про те, що буцімто Рєвїаїний Союз Руских Кооператив має право приймати у свої члени кооперативи і торговельні підприємства також з райони краківського воєвідства. Р.С.У.К. вислав у цій справі листьмо до Кооперативної Ради при Міністерстві Скарбу, домагаючись рівного трактування Союзу, чи пак відпівіа на цю справу.

„Господ. Кооп. Часопис“ ч. 49 оголошує відпівіа, яку одержав Р.С.У.К. від Кооперативної Ради на це листьмо. Відпівіа звучить:

„У відпівіа на листьмо з дня 20. листопада ц. р., ч. 1566/37 у справі ревіаїних управнень виславши, що обов'язок права ревіаїної кооператив, призначений Міністром Скарбу Рєвїаїному Союзові Руских Кооператив у Львові (ч. 90 Монітора Польського в 1935 р.) не аїстан змінений, але під оглядом територіальним, але під оглядом річковим. За предсїдника: Ц. Потемський — інспектор“.

Так неправда про податкові компетенції Рєвїа. Союзу Руских Кооператив також на краківське воєвідство вийшли на перх

РУХ ЧЛЕНІВ У Р. С. У. Н.

В днях 9., 23. та 30. XI. ц. р. Дирекція РСУК прийняла в члени Т-ва 15 кооператив.

В. Л.

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ВИДАВНИЦТВА „ДІЛО“

Сторінка без політики.

Злодійські академії та університети.

Для широкого загалу світ злочинців відгороджений важким до переходу муром. Це, так сказатиб особлива егзотика. Та справді це окремий суспільний колектив, що думає, чи пак промишляє власними категоріями. Це світ суспільних шкідників. У всіх ділянках криміналістики прибуває чимраз то більше злочинців.

Не вадиллоб заглянути за куліси такого злочинного світу.

За царських часів цвиза злодійський промисел найбільше в російській імперії. Там відомі були тоді не тільки школи, але й злодійські академії, де набрав „освіти“ доріст із низин та ріжнього шумовиння. Такі „школи“ були по всіх більших містах, м. і. в Петербурзі, Москві, Харкові й Одесі. Злодії гуртувалися тоді в окремих союзах та були зі собою в „товариському“ й професійному звязку. Була між ними виміна засобів та спільний плян праці. Злодії виїжджали на гостинні виступи в порозумінні й користуючися допомогою місцевого елементу.

Майстри й „помагери“

Такі школи злочинців були теж засновані й по більших містах Польщі. Старі досвідчені „майстри“ злодійського „звання“ послугувалися часто молодими помічниками, т. зв. „помагерами“, що виводилися зпоміж покидьків, опушених вольоцюг, озвом, зпоміж дітей вулиці.

Відома колись була така школа у Варшаві на вул. Крохмальній, у дільниці, де мешкали самі злодії й пройдисвіти. Був там такий готель, до якого приманювали під покришкою харчівні аматорів злодійського ремесла. Підчас „студій“ діставали вони там харч і нічліг. Водночас на нарочно зроблених „закінах“ училися вони зручно витягати з кишені ріжні предмети, годинники, ланцюжки, тощо. Там теж познайомилися вони зі злодійським приладдям, як: ключами, витрихами й іншим.

Російська судова влада знала окремі партії злодіїв, т. зв. „ракети“, які мали до помічі практикантів, себто „коників“. Такий „коник“ мусів, бідолаха, кілька літ вислугуватися „майстрові“, заки той його визволив.

„Чорний Дім“

За царської влади у Варшаві при вул. Смоцій була друга така злодійська школа в т. зв. „Чорному Дімі“. Це був справді оригінальний дім, якого власник був постійним „побутовцем“. (Упертих злочинців влада вислала на постійний примусовий побут до ріжних міст краю.) Управитель дому був ноторійним арештантом, сторож — грабіжником, врешті всі, дослівно всі мешканці були злочинцями. Там можна було стрінути цілі злодійські родини з діла-праділа: батько — касир, мати — крамнична злодійка, сини — злодії ріжних „професій“, і донька — вуличниця. Колиж одного разу поліція перевела в тому домі ревізію та

арештувала всіх без винятку мешканців, тоді коло дому мусіли поставити сторожу, щоби берегла майна арештованих.

Що може мачуха...

Недавно викрили у Варшаві школу молодітніх злочинців. Від довшого часу пропадали там діти у віці від 8—12 літ, які хоч і повертались по кількох днях додів, проте вкравши щонебудь із хати, щезали знову.

Згодом поліція впала на слід того дивовижного явища і азяла на око один дім на вул. Мокотівській, до якого вечірньою порою входило щоденно кількох молодих хлопців. Виявилось, що вони приходили до хати відомого злодія, Станислава Грата. Коли вночі поліція прийшла до його мешкання, застала там 12 молодих хлопців. Цікаве, що Грат шукав таких хлопців, які мають мачухи. Він навчав дітей красти й по кількох таких „лекціях“ вибирав найздібніших та посилав їх на „практичні вправи“. За принесену добичу давав їм малі грошеві квоти на харч, кіно й ласощі. Хлопці були добре вивчені своїм „працедавцем“ і „виховником“, бо підчас поліційного допиту жалувалися ревно заливаючися слізьми, мовляв, мають у хаті справжнє пекло, бо кляті мачухи так знушаються над ними, що годі видержати.

У висліді того всього Грата посадили на кілька літ до в'язниці, зманірованих хлопців віддали під опіку батькам.

Гостина поліції на викладі.

В Парижі, в одній із віль на Монмартрі, викрили теж недавно таку злодійську академію. Там відбувалися послідовно „виклади“ злодійських тузів, що опинилися вже на емеритурі, бо зі старости не могли вони брати безпосередньої участі в злодійських виступах. Програма викладів обіймала всі роди злочинів.

Підчас одного такого викладу трапилася така цікава подія: „Професор“ викладав саме про konieczність зберегти всі засоби обережності по довершеній крадежі, бо „не губить злочинця те, що він зі собою забирає, але те, що залишає на місці, бо кожний слід погубний і поліція завжди по нитці дійде до клубка“.

В томуж менті ввійшла на „викладову“ салью поліція. Очевидно счинилася метушня й переполох. Одначе „професор“ так перейнявся своїм запальним викладом, що, продовжуючи його, звернувся до поліційних агентів:

— Скажіть самі: не маю я рації? Чи не так воно? Чи не губить злочинця слід його злочинного діла? Скажіть, виж це найкраще знаєте...

Оттакий жмут подробиць з життя злочинців з підземного світа Польщі, помістила недавно польська преса. Очевидно, що ці подробиці неповні, бо організація підземного світу дуже справна й широка.

Останній мешканець „Срібного міста“.

Саме недавно помер останній мешканець Сільвер сїті — „Срібного міста“ у Скалистих горах (Злучені Держави) Йосиф Сміт. Рівно 50 літ тому, коли в Америці вели будову залізничної лінії до Тихого Океану, Сміт поступав за партією робітників і разом із нею ішов вперед американським суходолом, в міру того, як посувалася будова дороги.

У Скалистих горах рішив Сміт поселитися і забратися до перемивання золота. Він вибрав собі невеличку долину, побудував там собі хижку й забрався до праці. Золота він не знайшов, лиш срібну руду, одначе й було так мало, що він міг ледви сят-так вижити з неї. Таким чином Сміт прожив сам один на відлюдді кілька літ, згодом до нього прилучилося двоє мексиканців, які мали якісь причини скриватися перед людським оком і перед владою.

Кілька місяців після того розійшлася по долині чутка, що в Скалистих горах знайшли багаті зложжа срібла. Шукачі пригоди і легкого багатства наплили лавою до долини Сміта. Довкола, немов за дотиком чародійної палочки стали виростати будинки, гостиниці, бари, ресто-

рани, словом виростало нове місто. Населення міста зростало з кожним днем, одночасно в місті настали авантури, безправства, розбої, пиянство, картярство і т. і.

Колиж згодом виявилось, що там ніякого золота нема, що вістка про багатство копалень срібла була звичайною сплетнею, „лісміри“ нового міста щезли немеше скоро, як прийшли.

Сміт знову залишився сам у своїх горах і своїй долині. І сам один у новозаложеному місті. Міг вибирати собі до схочу мешкань. Одно вигідніше від другого, деякі уладжені навіть із справжнім комфортом, одначе Сміт не перейшов жити до нідного з тих нових мешкань і залишився у своїй старій хаті. В літі шукав він за сріблом, в зимі полював доки міг.

Рік тому його зір зовсім ослаб і його мусіли відвезти до лічниці до сусіднього міста. Там він теж і помер.

Свято „Просвіти“ — всенародне свято. Тим, то приготувайтесь до нього якнайгідніше, а перш усього: стачьмо членами „Просвіти“ і складім жетову на ювілейний лав для неї!

НАМОГИЛЬНІ НАПИСИ.

„Аматор прогульок по цвинтарях“ Моріс Бедель зібрав колекцію оригінальних намогильних написів. Кілька таких написів подаємо: „Тут лежить Пер Шу, стрічний брат сенатора Шу, який помер у 1908. р.“

„Гробовець родини Маршенів. Славні предки! Дивлячися з висоти небес на наше земне існування, пошліть нам те, чого вам у небі не треба, та що конче потрібне на землі: добробут, здоровля, успіх в інтересах і прихильність постійних клієнтів.“

„Тут спочиває сном праведних возний міністерства державних робіт Франсуа Мез-Корліе, добрий муж, примірний батько і любий дідусь. Він залишиться добрим французом і в царстві небесного щастя.“

400 ФУНТІВ ШТЕРЛІНГІВ ЗА... ВУХО.

Мексиканська поліція заборонила молодому лікареві Хотеге Орозко Очоа містити в часописах оголошення, що він дасть 400 фунтів штерлінгів тому, хто згодиться продати йому своє вухо.

Лікар Очоа стратив своє вухо підчас сварки зі своїм дядьком, який зовсім відірвав молодому лікареві вухо.

Тоді дотепний лікар, який хотів конче мати нове вухо, помістив у часописах оголошення, що хоче купити вухо. На оголошення зголосилося кількох студентів медицини, які хотіли відступити свої вуха.

Поліція признала таке оголошення беззаконним і заборонила його повторяти.

ПЛЯШКА ЗАПРОПАЩЕНОГО ЛЕТУНА.

На березі Ньютон-Біча найшли пляшку, а який, як виявилось, була остання вістка відомого летуна Кінгсфорда Сміта. Зміст листа, всланого до людей пляшковою поштою, був такий: „Поможіть Кінгсфордові Смітові. Уся надія страчена 29. листопада 1935. р.“

Сміт згинув разом із своїм помічником підчас перелету з Австралії до Англії в листопаді 1935. р. Із Алляхабада вилетіли оба летуни 8. листопада і від того часу по них і слід загинув. Колесо і частину літака знайшли відтак в Бірмі. Імовірно там теж акинули і пляшку з листом. Таким чином ця пляшка перебула за два роки дорогу кількох тисяч кілометрів.

ІРИНА ШМЕЙДЕР НА ВОЛІ.

Ірину Шмейдер, що про неї ми вже писали перед кількома днями, признав версайський суд винною у зраненні летуна Лялемана, одначе по застосуванні амнеції, закохану летунку, випустили негайно на волю.

Коли Ірина Шмейдер виходила з в'язниці на неї ждала багатотисячна юрба, яка побачивши молоду жінку, що ледви трималася від ослаблення і схвилювання на ногах, привитала її оплесками.

Оборонець Ірини Шмейдер відвіз її до Парижа, до свого дому, де вона зустрінулася зі своїми братами, в яких перебуде кілька днів.

Ірина Шмейдер хоче поїхати до Англії, до людей, які нею турбувалися після трагічного причалення літака й підчас побуту у в'язниці. Вона хоче тепер заробляти лекціями музики й англійської мови.

ВЕСЕЛЕ.

В суді

— Підсудний, чи ви вже були давніше карані?

— Так, перед десяти роками, пане судде!

— За що?

— За купіль у недозволеному місці.

— А від тоді?

— Від тієї пори я вже більше не купався.

Черевомовець

Бурачок є черевомовцем.

— Чи ти можеш з того жити?

— Знаменито.

— В кабареї?

— Ні, в крамниці зі звірятами.

— В крамниці зі звірятами?

— Так, я продаю говірки папуги.

Тихі комірники

— Пане артисте! Нині вже 15-го, а ви ще від першого не дали мені й золотого.

— Як я спроваджувався зі своїм товаришем, то виразно вам обіцяв, що не будете нас ні бачити ні чути.

Подяка.

Один почувався до обслуговування алохити подяку Товариству взаємних забезпечень на життя „КАРПАТІЯ“ у Львові за своє і без зайвих зусиль виконання роботи забезпечення суми по мому бр. п. Мужові о. Пасткові Карпатському, парохіві в Острівці н. Тере.

Скоре в акуратне виконання забезпечення суми уможовити мене поручити на одне українське Товариство забезпечень на життя „КАРПАТІЯ“ у Львові найширшим колом української суспільності.

Ольга Карпинська.

У царстві Сталіна.

АМБАСАДОРА БОГОМОЛОВА РОЗСТРІЛЯЛИ?

До Стокгольму прийшла вістка, що б. соціалістського амбасадора в Китаю Богомоллова розстріляли.

ЕЖОВ — ШЕФОМ ЛЕТУНСТВА.

З того самого джерела повідомляють, що на місце арештованого Алькіна шефом совітського летунства став шеф ГПУ Ежов. (АТЕ).

ПРИСУДИ НА ГРУЗИНІВ.

Найвищий суд Грузії засудив 7-ох грузинів на розстріл і 2 по 15 літ в'язниці. Їм закинули приналежність до „шпигунсько-повстанчої контр революційної шкідницької організації“.

— о —

По широкому світі.

Бритійський уряд висилає до Єгипту нові частини протилетунської артилерії.

Еспанський червоний міністр праці наказав „цивільну мобілізацію“ всіх мужчин у віці від 18—50 літ.

Бритійський генеральний консуль у Шангаю запротестував проти японських моряків, які забили британський корабель.

До Туреччини приїхав провідник „гітлерівської молоді“ Бальдур фон Шірах. Приняв його Кемаль Ататурк, міністр освіти виголосив на прийнятті в німецькій амбасаді теплий привіт.

У французькому 46. полку піхоти вкрав тось 6 скорострілів.

Австрійська преса вдоволена вислідами поїздки мін. Стоядіновича до Риму.

Італійський уряд заіменував ген. Каваллера головним командантом італійських військ у Сх. Африці.

Комітет неінтервенції збереться у вівторок.

118 УКРАЇНСЬКИХ КОЛГОСПІВ СТРАЙКУЄ.

Агенція АТЕ повідомляє, що у винишній окрузі вибух страйк 118-ох колгоспів, які перестали постачати до рафінерій цукрові буряки. Вони домагаються підвищення цін на 35 пр., тим часом їм пропонують лише 15 пр.

— о —

3 польських справ.

СЕНЗАЦІОННА ІНТЕРПЕЛЯЦІЯ.

На вчорашньому засіданні сойму вніс посол Стажак інтерпеляцію в справі звіту з процесу кельського інспектора Кораліка. Справу Кораліка розглядав апеляційний суд у Кракові, і краківський „Кур'єр Цодзеник“ навіз з присуду м. ін. такі місця: „Апеляційний суд ствердив, що переходить до денного порядку над зізнаннями головного інспектора праці Кльота й керманія правного відділу суспільної опіки Гадомського, рахуючи ті зізнання лише доказом, що вища влада в міністерстві толерувала проступки урядників“.

А далі промова прокуратора згаданого процесу: „У громадянстві вкорінюється погляд, що найчесніші ще доли, натомість чим далі вгору, тим більше проступків, тим гірше. Ті верхи добираються до держ. скарбу, обкрадають його на мільйони, мільярди й та опінія має, на жаль, обоснування...“

Інтерпелянт запитує прем'єра, чи відомий йому зміст газетної інформації і наведені місця та чи згодні вони з ходом судової розправи, — а коли згодні, то які пан прем'єр витягне з них консеквенції. Коли-ж нотатка неправдива, то чому її не сконфіскували?

— о —

НОВИНКИ.

— ПЛАТИТЬ ТОЧНО ПЕРЕДПЛАТУ! ПРИСИЛАЙТЕ ЗАЛЕГЛОСТИ! Ш. Передплатників просимо вирівняти залежності, бо стримаємо висилку часопису! Присилайте точно щомісячну передплату, бо інакше не дістанете книжки зі щомісячної Бібліотеки „Діла“! Наш часопис найдешевший, бо крім 10-ти сторінок найкращої щоденної газети та 16-ти сторінок під неділю, — даємо точним передплатникам щомісяця даром одну прегарну і вартісну книжку величиною від 10—15 аркушів друку! Точний передплатник „Діла“ складає за рік Бібліотеку „Діла“ з 12 томів!

— Найсолідніші футра тільки у Юліана Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. I., телефон 254—46.

— Філія Союзу Українок улаштує в неділю 12. XII. ц. р. „Андріївський Вечір“ з ріжними несподіванками. Початок в год. 6. веч. Домівка С. У. вул. Сикстуська 46. Гостям раді!

— Кожний українець, спортсмен, змагун і прихильник розвитку українського спортивного руху, передплачує єдиний український спортивний тижневик „ЗМАГ“. Передплата чвертьрічна 2 зол. — Замовляйте та жадайте показових чисел! Адреса: Львів, Ринок 10/П. пов.

— Комітет Будови Церкви у Львові-Клепарові улаштує в суботу 11. грудня 1937 р. у залі місцевої читальні „Просвіти“ Андріївський вечір із забавами, танцями та ріжними несподіванками. Початок в год. 8. веч. Вступ 49 сотиків. Дохід призначений на викінчення будови місцевої церкви.

— В Українськй Науковій Інституті в Берліні відбувся 10. ц. м. виклад д-ра М. Масюкевича на тему: „Соціально-політичний склад жидівства на Україні“.

— В Українськй Науковій Інституті у Варшаві відбувся 10. ц. м. виклад Гл. Лазаревського на тему „Олена Пчілка в її листуванні з М. Драгомановом“.

— В честь св. Йосафата і В. Рутського. Захоронкарська семінарія і вселюдна школа СС. Василіанок у Львові при вул. Потопського 95 уладжують у понеділок 13. ц. м. у власній залі з нагоди іменини Митрополита Кир Андрея Шептицького святочну академію в честь Священо-

ОЛЕКСАНДЕР ДЮМА.

3

Неймовірна подія.

— Тепер ходи за мною — сказав Люципер. — можливо розумієш, що я не можу вести тебе головною брамою; грабар не дозволив би вийти тобі, мій дорогий, звідси вже ніхто не вертається. Ходи за мною, насамперед підемо до твого мешкання, де ти переодягнешся; не можеш прецінь з'явитися на балі в цій одязі, тим більше, що це не масковий бал. Загорни-ся добре, тепер ночі холодні й ти легко міг би замерзнути. — І Люципер засміявся, як тільки дідамо може сміятися, ступаючи далі.

— Я пересвідчений, — озвався потім, — що ти ще не довіреш мені, хоча я тобі зробив добре діло. Такі ви, люди, завжди невдячні для своїх приятелів. Не тому, щоб я ганьбив тебе за недячність, найбільш поширене зло, яке я знав, але я хотів би бачити тебе принаймі трохи веселішим.

Я йшов за ним увесь час холодний, наче мармурова статуя, тільки коли панувала мовчання було чути стукіт моїх зубів.

— Чи прийдемо ще завчасу? — питаюсь з надлюдським змаганням.

— Неперепелиний! Отже мусить бути, дуже гарно?

— Як янгол!

— Ах, мій дорогий, мусиш признати, що ти не є занадто делікатний, говориш мені про янгола, мені, що був ним самий, а всеж ніякий янгол не зробив би для тебе те, що я сьогодні. Але прошу тобі ще; людині, три дні мертвій, треба вже щось вибачити. Дотого, як я тобі вже сказав, маю добрий настрій, бо сталися в світі речі, що мене занадто потішили; я вже думав, що людство винародовлюється, що стає в останніх часах чесним, але ні, людство все ще таке, яким я його вчинив. Не мав я вже давно такої щасливої дні; від вчорашнього вечора побуду мені тільки в Європі шістьсотдвадцять

два самогубства, між ними більше юнаків як старців, а це вже означає страту, бо вони вмирають без дітей; дві тисячі двісті сорокпять убивств, знову тільки в Європі, інші континенти не рахую; два мільйони шістьсот двадцять тисяч нових розводів, що і не дуже дивне, бо ж маємо тепер сезон для балів; дванадцятьсот підпалених суддів, звичайно буває їх ще більше. Але найбільшу радість зробило мені двацять шість молодих дівчат, з яких найстаршій не було ще вісімнадцять років, які вмерли без віри в Бога. Обрахуй, мій дорогий, що мій зиск у самій Європі зріс на два мільйони шістьсот двадцять вісім душ; не рахую сюди крадіж, фальшування монет і насильства, бо це тільки дрібні сотики. Ось, глянь, коли денно три мільйони людей пропаде, то за який час цілий світ належатиме мені?

— Розумію твою радість — я пробурмотів.

— Говориш це якось смутно, чи може боїмся мене? Роздумаймо трохи, прошу: чим був би світ, якби мав тільки небесні чесноти, а не мої пристрасти? Люди умерлиб з нудьги, спліну. Хто винайшов золото? Я. Хто гру? Я. Любав? Знову я. І ти сам, якого я перед хвилиною вивів з могили, ти не йдеш шукати чистої любови тієї жінки, куди я тебе веду, але ночі повної насолоди.

— Чи ще далеко? — спитав я знову, бо ми ввесь час йшли, але все ще між могилами.

— Ти вже знову нетерпеливий? Та ж я веду тебе найкоротшою дорогою. Не журись, прийдемо ще завчасу. Я обіцяв тобі бал і свого слова дотримаю.

Кінеш-кінеш дійшли ми до цивільного мур. Люципер полав мені руку і ми легко перенеслися в повітрі на другу сторону.

— Чи хочеш бачити, що тепер діється в Парижі?

— Ні, радше ходимо

Ступали ми без найменшого шелесту аулятами, не аустриями ні тіні, аж почули, що ми до нашого дому.

— Пізнаєш? — запитався.

— Так, увійдім.

— Чекай, нехай отворю, бо я найшов спосіб, як обкрадати дома. Я маю по два ключі від усіх дверей, крім тих, що ведуть до раю.

Ми ввійшли. Тиша, що панувала на дворі, окружила нас і тут; на мене напав жах. Уявіть собі, що ви входите до свого мешкання, звідки вас перед двома днями винесли мертвого і надібаєте всі знайомі предмети так, як ви їх залишили підчас хвороби. Я пішов бистро до печі, засвітив свічку, щоб пересвідчитись про дійсність, бо все здавалось мені неприродним. Але це була правда. Це була справді моя кімната. Зі стіни всміхався до мене портрет моєї мамусі і книжки, що я їх читав ще кілька днів перед смертю, лежали на столі; тільки на ліжку не було ні перини ні покривала і всюди на скринях бачив я печатки.

Люципер сів вигідно на канапу і почав читати „Життя святих“.

В тій хвилині я станув перед дзеркалом і побачив я сам себе у своїм спеціальнім одязі; я був блідий, очі мої були без блиску. Я почав сумніватися в це життя, що його позичила мені таємнича сила і тому я положив руку на серце: моє серце не билось. Я сів бистро до чола, воно було студене як і мої груди, живчик німий як і моє серце, а всеж я пізнавав все, що я залишив. Та найгірше з усього було те, що я не міг відорвати очей від дзеркала, яке відбивало мою скаменілу, мертву постать. Кожний найменший рух моїх уст відбивався у ньому наче кошмарний усміх мерця. Не міг я ані ворухнутись, ані конкнути, щоб закликати Люципера. У старім голландському озавав темний, неясний звук, що попереджує биття, опісля голландик відбив дві години, вілтак запанувало тиша. В кутку я побачив Люципера, що заснув над „Життями святих“.

Кінеш-кінеш я міг ворухнутись і обернутись. Навпроти мого дзеркала було ще друге і я знову побачився при неясному світлі одної свічки. Мій жах дійшов до вершка і з моїх уст вирвався оклик. Люципер пробудився.

мученика Посафата і Митр. Йосифа Велямина Рутського. Початок год. 17.

— 10 літ журналу „Кооперативна Республіка“. Саме появилася грудневе число економічно-суспільного місячника „Кооперативна Республіка“, яке закінчує 10-літній період видавництва цього органу. На зміст цього числа склалися м. і. статті: проф. В. Тотоїмшич на дуже болючу тему „Небезпека зматеріалізування кооперативного руху“, сеніора кооперативного руху д-ра Костя Левинського: „Наша кредитова політика в минулому і сучасному“, д-ра Т. Вітановича: „Досвід над селом“, актуальна редакційна стаття на тему протинаукової агітації та переслідувань української кооперації на Волині й огляд господарської конюнктури в Польні. З приводу 10-ліття журналу редакція дає огляд праці за десять літ, спис співробітників за 10 літ та 17-ти книжок, що появилася при „Кооперативній Республіці“ як підбітка з неї. В книжковому додатку закінчено саме друку гарної праці проф. В. Січинського: „Нариси з історії українського промислу“ (з ілюстраціями). В 1938 р. редакція починає в цьому додатку друку перекладу книжки Ш. Жіда п. з. „Солідарність“. Переплата „Кооперативної Республіки“ на рік 12 злот (знижена 8 злот.).

— Українська граматика по італійськи. Заходом Королівського Високого Орієнтального Інституту в Неаполі вийшла цими днями перша українська граматика в італійській мові Евг. Опанського. М. ін., від минулого року видали з українства увійшли в програму названого інституту.

— Інфлюєнця у Львові. Лікарі у Львові ствердили, що в місті шириться інфлюєнця, звана також еспанкою або грипою. Недуга проявляється загальним фізичним ослабленням, доманням рук і ніг, при чому виступає катар носа, кашель і сильна флегма. На випадок занепадення недуга комплікується і спричинює запалення легенів. Інфлюєнця починається від перестуди, якій сприяє теперішня аномальна погода. Першою вимогою ліквідації недуги — подолитися до ліжка.

— Під пресією вшехпольської молоді. Після відмовної відповіді ректорату вшехпольської молоді уладила в четвер у будинку політехніки віче, на якому рішили розпочати негайно блокаду політехніки. Студенти числом коло 300 осіб обсадили всі брами і не пускали нікого до середини. Одночасно над входовою брамою вивісили великий зелений прапор, на якому намалювали білою фарбою меч. Вивісили теж довголезний транспарент з написом: „Домогамось геть для життів!“ Під захір привезли до будинку більшу кількість харчів, опісля стали приносити подушки і коши. Вечором студенти зробили ілюмінацію, запалюючи всі світи в будинку та пускаючи в рух рефлектори. На вулиці стояли поліцейські стежі і спокійно гляділи на все, що виробляють студенти. Юрбами ставали теж прохожі. Одночасно зібрався сенат політехніки і після довшої наради заявив делегації студентів, що їх домагання щодо лавкового гета для життів буде сповнене. Постанова сенату задовольняє студентів. Вони припинили блокаду і з валізами, коцями і подушками в руках рушили походом крізь місто з окликами: „Хай живе гето, маємо гето!“ Виклади на політехніці будуть відновлені в суботу. Відновлено теж виклади в академії закордонної торгівлі, хоча вшехпольська молодь далі авантурується. Припинені заклади в університеті.

— Урядовець спільник злодіїв. В Кельцах відбувся цікавий процес проти Віталія Криницького, який 17 літ був поштовим урядовцем, а потім став спільником злодіїв. Він збратався зі злодіями й дав їм ключі до поштової каси, де було 84 тисячі золотих. Тими грошми мали злодії поділитися з тим урядовцем і ще з одним поштовцем, Альойзюм Куклю. Суд засудив Криницького на 3 роки в'язниці, поштовець Куклу на 4 роки, а злодіїв на 1 до 2 літ в'язниці.

— Віз під колесами потягу. На залізничному переїзді в селі Рудки пов. Замістя наїхав товарний потяг на віз із трьома жидами, з яких один загинув, а два інші тяжко ранені.

— Львівська хроніка. При вул. Овочевій кибулася з другого поверху 16-літня Рифка Кандель і тяжко потовклася. Причиною намаганого самогубства було непорозуміння з родичами, що живуть в недостатку. — У зв'язку з крадіжкою 210 зол. на школу Й. Весоловського арештували служницю Катерину Савка. — Станіслав Стоклас (Кентшинського 45) повістив поліцію, що його два сини, 14-літній Чеслав і 12-літній Тадей, вийшовши перед кількома днями до школи, пропали без сліду.

— Пожежа в копальні нафти в Бориславі. На копальні нафти „Віліа“ — „Татра“ в Бори-

славі вибухла пожежа, яка зовсім знищила канцелярію шиб. Завдяки акції пожежників, шиб урятували. Причиною пожежі була хибна будова комина. Страти обчислюють на 1000 зол.

— Листові скриньки в обрах. дирекції почт переводять по всіх більших містах реєстрацію домів у зв'язку з новою постановою, що власники домів вищих ніж двоверхових обов'язані умістити в брамах листові скриньки. Це влечить листошам службу та тріспішить дсручування почтових посилок.

— Ліквідують шкільну самоуправу. Уряд видав проект про ліквідацію шкільної самоуправи і передачу різних шкільних справ громадській самоуправі.

— Перемишль воевідським містом? Кружляє поголоска, що в середній Галичині мають створити новий промисловий осередок, що обіймав би цілий бориславсько-дрогобицький нафтовий басейн. Осідком цього осередку має стати Перемишль, який був би одночасно осідком новоствореного воевідства коштом воевідства львівського і краківського. Покищо все тільки проекти, далекі від реалізації.

— Бандитизм. На мешкання залізничного смерита Н. Франчака під Бучачем напали вночі три озброєні бандити, які стероризувавши мешканців, забрали готівку 47 зол. і збурили ціле мешкання. Не задержані ніким вийшли виломом крізь дах, яким закралася були до дому. — Коло Будилова, пов. Вережани чотири озброєні грабіжники напали на рим.-кат. пароха, але що він відважно боротився, взяли йому тільки футляру шапку. Ті самі грабіжники напали на віта з Будилова, Бочара, який добув револьвера і стрілив кілька разів. Один із напасників згинув на місці, а другий тяжко ранений. За іншими двома зробили облаву й обох зловили.

— В Польській Академії Літератури раджене 7. ц. м. над справою перекладів кращих творів польської літератури на чужинній мови. Справою має зайнятися окрема секція. Вибір нового академіка на місце пок. Лесьмяна не удался, хоча перераховано два голосування. Ніодна із предложених кандидатур не досягнула вимаганої більшості 3/4 голосів, тому справу відложено на один місяць.

— Пропала дівчина. В Медич пов. Перемишль пропала 14-літня Станіслава Савка, що вийшла тому кілька днів до школи і більше не вернулася. Оповідають, що в тім часі їхав дорогою самохід і задержався на хвилину. Опісля той сам самохід поїхав у протилежному напрямі, до Перемишля. Правдоподібно хтось ухопив дівчину, що була понад свій вік розвинена, до самоходу.

— Вибух у лазні. В бесарабському місті Білгороді експлодував у місцевій паровій лазні котел з причини недбалості обслуги. Цілий будинок вилетів у повітря, причому згинувла одна особа, а 9 тяжко ранило. Катастрофа склалася пізнім вечором, коли в лазні було тільки 20 осіб, тому обійшлося без більшого числа людських жертв.

— Мільйон радіослухачів у Чехословаччині. В четвер 9. грудня головна управа чеського радіо вильовувала мільйонного радіослухача. Є ним урядовець з Богосудова Юліян Ріхтер. Крім нього вильовували 999.999-го радіослухача й 1.000.001-го. Усі шасливіці дістануть багаті подарунки не тільки від чеського радіо, але також від різних фірм, між іншим побут у найдорожчих купельних місцях, автомобіль і т. п.

— Турецький „Тарцан“. Як повідомляють з Анкари, в лісах коло Ерзерум кількох турецьких селян зустріло великана, що був порослий довгим волоссям і вбраний тільки у звірячу шкуру. На вид людей великан почав утікати. За турецьким „Тарцаном“ тепер шукають, але без успіху. Він укритися серед лісів.

З кіна.

КІНО „АТЛАНТИК“: „НЕОПРАВДАНА ГОДИНА“.

Відома комедія мадярського письменника Бекефі, що мала такий великий успіх на німецьких і польських сценах, притягне нову публіку своїми абагаченими картинками на екрані Густі Губер, що грає заміною гімназистку, і Ганс Мозер, що грає її батька, вносять до цієї комедії тон і гумор, що вміє подобатися вишайшим колам глядачів. У фільмі відтворені живо такі моменти, що їх не можна показати на сцені — відлет молоді пари літаком, домашні порядки перед її поворотом додому з чужини, скоки молоді, „пані професорки“ через палі сату, сцени на шкільному коридорі тощо. Дуже добре дібрані типи вчителів, вчителів та злобач утримують відповідний довідний матеріал аж до кінця.

— о —

Зі судової салі.

ПО 3 РОКИ В'ЯЗНИЦІ.

В четвер 9. ц. м. відбулася перед судом присяглих у Львові розправа проти В. Гонца з Жовкви, В. Зеленого з Каміньки Волоської, Д. Марка з Каміньки Лісної, яких прокуратор притягнув до відповідальності за злочин державної зради зі ст. 97 §. 1. к. к. (за приналежність до ОУН.). На основі вердикту присяглих суддів трибунал засудив усіх трьох підсудних по три роки в'язниці і на втрату громадянських прав на 10 років. Трибуналові проводив суддя Дисевич, обвинувачував проф. Треля, підсудних боронили: адв. д-р Ст. Шухевич і адв. д-р К. Паньківський.

ВЕЛИКИЙ КОМУНІСТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ТЕРНОПОЛІ.

Перед судом присяглих у Тернополі почався 7. ц. м. великий комуністичний процес. Перед судом стануло 51 підсудних з Тернополя, Станіслава, Підгаєць, Товстого, Грималова та багатьох сіл, яких прокуратор притягнув до відповідальності за державну зраду зі ст. 97. § к. к. (за приналежність до КПЗУ). Розправа буде тягнутись до кінця грудня.

† Посмертні згадки.

Володимир Постригач, землемір у Тернополі, помер 7. грудня ц. р. по короткій недугі легенів у зв'язку з погриповою перестудою. Уродився він у Тернополі в 1877. р. в міщанській сім'ї як нащадок найстаршої тернопільської міщанської родини, якої члени в 16. і 17. стол. були парохами при церкві Різдва Христового при теперішній Руській вулиці в Тернополі. По скінченні реальної школи в 1898. р. скінчив пок. Вол. Постригач відділ мірництва у львівській політехніці і працював якийсь час як землемір при евіденції катастру в Тернополі та в західній Галичині, опісля кілька літ при катастральних помірках у Боснії й Герцеговині. Хоч міг там залишитись на добре платній службі, вернувся до краю і своїми заробітками при помірках як землемір спомігав свою рідню, залишаючись безземним саме й тому, щоб могли дати більше рідні. Як студент львівської політехніки належав пок. Вол. Постригач до перших членів товариства українських техніків „Основа“ у Львові і працював у його відділі. В Тернополі був членом усіх місцевих українських товариств і засідав у неодному відділі, визначаючись гарними товаришескими прикметами і взагалі доброю товариською вдачею. Похорони відбулися в четвер 9. грудня при численній участі тернопільської громади, що востаннє прийшла вшанувати пам'ять свого довголітнього члена, який залишив у неї, як і в всіх знайомих, ширій жаль по собі. В. Й. П.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Посвячення новобудованого захисту свірт СС Службениць у Тернополі відбулося 4. ц. м. год. 10-ї рано Пресоа. Будла вшпразня архієрейську Службу Вожу в асноті тиєняного духовенства. Відповідну проповідь виголосив о. Паска. Опісля Пресоа. Никити з духовенством довершив акту посвячення новобудованого захисту, а о. В. Порождю, ігумен тернопільського монастиря виголосив проповідь. З черги промовляв Кир Никита, представник алади: воевідства, староства і бурмієтр. Усім жертводавцям та прихильникам подякував д-р Чумак. Новий захист може приєднати коло 150 дітей. Площу під будову дому і 6.000 зол. в готівці жертвувала Фундація мн. Острожського, решту грошей на будову дали наші економічні установи і жертвенні громадини. При цій нагоді слід згадати про жертвенну працю проф. Хомової, яка інтелектуальною збірковою акцією притягнулася до звинищення захисту.

3 життя „Лугів“ у тернопільському повіті. Краді „Лугів“ Тернопільщини не минули мовчки роковий трагедії під Вазарем. Там „Луг“ у Шляхтицях улалив для 21. листопада ц. р. сходили в пам'ять почили 350 п.л. Вазарем. Реферат про другий Зимовий Похід на Великій Україні виголосив Дертаж Демян. Декламацію „350“ віддекламував Юліан Середюк, хор відспівав зв'язку стрілецьких пісень. Подібно сходили відбув гом „Луг“ у Воробітані дня 23. XI. ц. р. Реферат виголосив на цих м-р Михайло Мисюк. На закінчення сходили відспівали національний та лутовий гимн. При цій нагоді згадено на українських інвалідів 3.95 зол.

ПЕРЕМИШЛЬ.

„День ошадности“. Минулого тижня появилася на мурок міста афіші з повідомленням, що заходами Української Школярки, Пром.банку і Народного Дому відбудеться в неділю 5. ц. м. в 12-й год. у великій залі Народного Дому „День ошадности“. Точно в год 12-й вполюдне перемишльське громадянство всіх верств

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Жіночі торбинки

гачки, портфелі, портмонеги, валізи, ре-
сери, поручає і направляє по найде-
шевших цінах робітницю римарсько-галли-
терійна Н. Б. А. Р. Е. Р., Львів, Сикотусь-
ка ч. 2 побіч фірми Саломандра.

Театри.

Великий Театр:

Субота 11. XII. год. 7.30 веч. „Ссі“ —
прем'єра.

Театр Рівнодержності:

Субота 11. XII. вистави не буде.

Український Нар. Театр ім. І. Тобіле-
вича:

КАМІНКА СТРУМИЛОВА:

11. XII. Орлеан.
12. XII. Шаріа.
13. XII. Ніч під Івана Купала.
14. XII. Під курателем.
15. XII. Віл.
16. XII. Проще Мері Діген (прем'єра).
17. XII. Добуш.
- 3 Камірки іде театр до Сокала

КІНА.

АПОЛЬО: „Власень Дивольського Ов-
грова“.

АТЛАНТИК: „Неопрацьована година“.

ВАНДА: „Я земний“, „Панна Лілі“.

ГРАЖДИНА: „Галія“.

ЕВРОПА: „Супіон африканський“.

КАСІНО: „Дівчата з Новолипом“.

КОПЕРНИК: „Знахар“ на осн. пові-
сті Дюма-Мостовича.

МАРУСЕНЬКА: „Лабук“.

МЕТРО: „Втеча Тараса“.

МІРАЖ: „Кінг-Конг“.

МУЗА: „Ліпачі моря“.

НАКС: „Віні роки“ (життя св. Тереса).

ПАЛІАС: „Чар богам“ (Марта Егер).

РАЙ: „Пан редактор шаліє“, комедія.

РІАЛІТО: „В коханні недостаточна“.

СВІТ: „Людський човен“, „Замко-
ва“.

СТИЛЕВЕ: „Зірка Рівня“ і ревія.

ТОН: „У сьомому небі“.

УТІХА: „Дитячий Бун“ і ревія.

ХІМЕРА: „Пригоди детектива Ніка“.

Від віатри до четверга“.

ФОТОПЛАСТИКОН:

(пл. Маріївська 5)

„Балетон“ — „Болотне Озеро“.

ФОТОПЛАСТИКОН „Святоїд“ (Пасяк

Гавсманна ч. 7):

„Париська Вистава“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 11. грудня 1937.

БЕРЛІН 15.00 Розр. музика, 18.00 Муз.

дрібнички, 22.30 Танк. музика, БІЛГО-

РОД 18.55, 19.00 Нар. пісні, 20.00 Нар.

музика, БУДАПЕШТ 12.05 Концерт тріа,

17.40, 18.00 Симфонія ч. 3, „Ероїка“ Ве-

товена, 18.55, 19.00 Сінг, 21.20, 22.20 Циг-

муз., ВІДЕНЬ 19.30, 20.00 Муз. вечір,

орк., хор, сопран, 20.30, 21.00, 22.00 „Дай-

ський бал у Шенбрун“ оп. Пеллеа,

ДАЙТШЛАНДЗЕНДЕР 20.00, 21.00 Ве-

мелодія, КОШІН 18.00 Репортж і ро-

біні, маляр Вокша, 18.20 Концерт пла-

стового хору, нар. пісні, 18.45 Вістки,

МІЛАН 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр.

музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Африканка“

оп. Маорбера, ПРАГА 14.00 Веселий ві-

вчальник, 18.00, 20.00, 21.00 Галова анд.

а нагоди алету сокола, 20.30 Танк. муз.,

РАДІО ПАРИ 18.00 Анд. для дітей 21.30,

22.00 Театр Ульм, РНМ 17.15 Танк. муз.,

20.30, 21.00 Розр. музика, 22.00 Комедія.

Неділя, 12. грудня 1937.

БЕРЛІН 12.00 Орк., форт, 18.00 Пісні

і танок, В. Бліна беритон, 20.00, 21.00

„Корнелієвські дівчата“ оп. Плінієта“;

БРЕСЛАВ 20.00, 21.00, 22.00 „Сорока-

збройська“ оп. Росіні; БУДАПЕШТ 15.45

Циг. музика, 18.20 Нар. музика, 18.45,

19.00 Хор, 20.00, 21.00 Оп. мелодія; ВІ-

ДЕНЬ 13.00 Дуга орк., 15.40 Сінг. квар-

тет п'є-моль Ветовена, 16.45 Сільська

„MANUFACTURA“

поручає на зиму 1937-8

під упр. О. Стефановича

наймодніші матеріали на

Львів, пл. КАПІТУЛЬНА ч. 3.

мужеські та жіночі одяги.

Щиро радимо перед закупом радісного апарату послухати віденського
„KARSCHA“ (Wiener Präzisionsarbeit)
Фото-Електрокабель ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА 10,
Тел. 214-21.
Мінімальне зужиття струму завдяки новочасним лампам Сер. Е. досі у
краю незаним.

Позір! Єдині українські інж. Ярослава Білинського
шеферські курси
Проважені українськими фаховими силами, поруча-
ються всім, що хочуть здобути всестороннє знання
в ділянці моторизації та запанити собі певний про-
житок. — Інформації і вписи щодня. —
Львів, вул. Сикотуська 43. — Телефон 271-55.

музика, 19.30 Польські, літнєві, італ.
оп. арій, 20.00, 21.00 „У ритмі часів“ по-
пурі В. Грубого; ДАЙТШЛАНДЗЕН-
ЗЕНДЕР 14.00 Казка для дітей; КОШІН.
пі 18.00 Грнджа-Довський: Історична
постать надхупана П. П. Петенька, 18.00
Холські та слованські пісні, 18.45 Віст-
ки; МІЛАН 17.00, 18.00, 19.00 „Аліо
жовієна“ ком. Камасіа й Оссіліа, 21.00
22.00 Розр. вечір; МІНХЕН 20.00, 21.00
„Кавалера“ оп. Льюїсінга, ПРАГА 11.10
Симфонія ч. 3 „Ероїка“ Бетовена, 12.30
Орк. концерт, 15.20 „Мала Фльорема“
оп. Тьєрдовича, 17.35, 18.00 Ніч на
Карлштайні“ ком. Врхліцького, а муз.
22.35 Танк. музика; РАДІО ПАРИ 18.00,
19.00 Симф. концерт, 20.00 Орк., сол.
20.30 Театр Ульм, 21.15 Пісні, 21.30, 22.00
„Ле Сотріо“ лір. драма Ляпірліа; РНМ
17.00, 18.00 Орк. концерт, 21.00, 22.00, 23.00
„Гелера“ оп. Монтеменіа.

Львівське радіо.

Субота, 11. грудня 1937.

6.15—8.00 Ранішня аудіція, 11.15 Для
шкіл: Співальні пісення, 11.40 Теорія
Еріка Ковтса з пл., 12.08 Полудн. ауд.,
12.45 Концерт балетів, 15.20 Технічна
серія, 15.30 Голос. вістки, 15.45 Театр
Ульм для дітей: „Івася і Галуся“ на
осн. Орт.Ота з муз. Гумпердіка, 16.15
Опів. форт., 16.50, 19.50 Актуальна гуті-
рка, 17.00 Літературні спори у стариннім
Римі, 17.15 Від Атен до Вайрайт (3
історії опери), 17.50 Наша програма,
18.00, 18.50 Спорт, 18.10 Тримісячність
нар. театрів: Хор гуралів із Нового Тор-
гу, Д'яльог, 18.55 Програма на завтра,
19.00 Відідуємо Краків, ауд. для дітей,
Вечір поезії, 20.00 Розр. концерт: орк.,
гармонія, пісення, 21.30 Весела ауд.,
22.00 Орк. концерт, 22.50 Орт. вістки,
23.00 Танк. музика з пл.; у перерві з год.
23.10 „Досить нам того“ скет.

Неділя, 12. грудня 1937.

8.00 Сигнал часу: 8.15 Для села: Хл.
Галетка, гр. пл., Що чувають серед хлі-
боробів; 8.40 Пісні Новодоленського; 8.50
Що дає комасія, в українській мові
інж. Іван Липчук, воло год. 10.30
Шарпентіє фразм. з оп. „Людів“, гр. пл.,
12.08 Симф. поранок, 13.00 Гроттер як
ілюстрації, 13.30 Орк. музика, 14.45 Для се-
ла: Огляд річкових рілних продуктів, Пі-
сочне, найстарший хліб, соня з Польщі,
Хліборобство на Шлеску, 15.45 Для ді-
тей: Що говорить каштан у Свят Вечір,
Музика з пл., 16.05 Шуми і Вісст дітям,
форт. на 4 руки; 16.45 Аннида та жон-
ги; 17.00 Підвечір при мікрофоні: сінг,
мелодія, орк.; у перерві хвилина бю-
ра студій; 19.05 Театр Ульм: Про гір-
ництво; хор, 20.00 Врало: Соната флю-
моль; 20.25 Гр. пл., 20.35, 21.00 Спорт;
20.40 Політ. огляд, 20.50 Веч. дошкня;
21.15 Ялинка недалеко; 21.30 Вісстуро-
ві заступство, водевіль; 22.00 Оповідан-
ня про Модарта: Останні дітя; 22.50
Останні вістки; 23.00 Танк. музика з пл.

БІРЖА.

Львів 10 грудня 1937
Гроші.

Купно-продажа: Бельги бєлг. 89.78,
89.35, Долари американські 5.77-50, 5.25-00.
Долари канад. 5.27-50—3.25-00, Фльорени
гол. 294.07—292.35, Франки фр. 18.10—
17.70, Франки швейцарські 122.40—121.60,
Фунти англ. 26.43—26.27, Гуальдени ланц.
100.20—99.80, Корони ч. 17.60—17.00, Кор.
дан. 117.94—117.10 Кор. норв. 132.73—
131.75, Корони шв. 136.23—135.25, Ліри,
італ. 21.80—21.00, Марки фінлянд. 11.67
—11.25, Марки нім. 117.00—114.00, Шил-
лінги австр. 99.20—98.20, Телл Авія 26.20
—25.25, Марки нім. срібні 125.00—121.00

Янці.

4 і пів проц. внутр. 60.00, 59.63, 3 і пів
1 см. 36.50 серія, монот., 3 пок. нм. з не
75-00, серія монот. з конверс. 63.75 прем
дох. 40.20, 4 консол. 61.50

Папери.

Банк Польський 108.50 Цукор 33.15
Вугіль 25.75, 25.50, Лінійон 37.50
Тенденція спадлива.

Збіжжя.

Пшениця одностайна черв. 26.75—27.00
Пшениця збірна червола 25.75—26.00
Пшениця одностайна біла 27.25—27.50
Пшениця збірна біла 26.00—26.25
Жито шт. I. 22.75—23.00
Жито шт. II. 22.25—22.50
Ячмін пром. 18.21—19.15
Ячмін паст. 16.50—16.75
Овес шт. I. невід. 22.00—22.25
Овес шт. I. А. легко зад. 21.00—21.25
Овес шт. II. невід. 20.75—21.00
Овес шт. II. А. легко зад. 20.25—20.50
Мука шп. разова 31.25—31.75
Мука жит. разова 26.25—26.75

ЦНИ „МЯСЛОСОЮЗ“:

Львів, 10 грудня 1937 р.
1 кг. масла десерт. бальон без оп. 3.25 зол.
и кг. масла бочков. нм. з опак. 3.30 зол.
молоко 19—20 сот.
яни (копа) 5.60 зол.
Тенденція на масло знижкова, на мо-
локо та яни здержана.

ОПОВІСТКИ.

Жертви злодеїв в Адміністрації „Ді-
ла“: о. Юрій Карпінський, Олександр Сте-
рий зі зброї зол. 7.10 на Інвалідів і
зол. 7.10 на політ. акадів.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Зложить 3—5 тисячів капіт за відпо-
відну посаду молодий освічений, з бо-
ровною і торговельною практикою. Зго-
лошення: „В. Р. С.“ до Адм. „Діла“.
2258 1—2

ІНТЕЛІГЕНТНА лавна займеться радо
самоостійним веденням дому і господар-
ства у самітнього саппелініка, Зголоше-
ння: Львів, пл. Юра 5, склеп споживчий
Е. Терлецька.
2263 1—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ХЕМІЧНА ВИРІБНЯ харчевої бранжі з
ліценцією введеної у Польщі фабрики
заграничної, шукає на Східню Галичину
заступника цієї самої бранжі, який м'г
би додатково провадити лаві артикули.
Реферанції і лавція побажані. Зголошен-
ня до Адм'їстрації під „Довіра“.
2262 1—1

МЕШКАННЯ

НІМНАТА з кухнею при трамваї 25
зол. „Трансакція“ Длугоша 1. 2258 1-3

НІМНАТА, кухня, електрика, при трам-
ваї 35 зол. Відомість „Трансакція“
Длугоша 1. 2258а 1—3

НІМНАТА, передпокої, кухня, соняш.
на, поверх, бічна Козеновського — 45
зол. Відомість: „Трансакція“ Длугоша 1
2258 1—3

КУПНО - ПРОДАЖ

ЗАБАВНИ, дитячі візки, ліжечка, —
Брадт, Сикотуська 19. 2165 6—11

КОВДРИ, простирала з власної виробі.
КОЦІ вовняні і фланелеві. Ціни най-
нижчі! ВАНК, пл. МАРИЇНЬКА 6. Жад-
ної філії не маємо. 2228 2—10

СОРОЧКИ мужеські фланелеві в 15 га-
тунок найнижчі 5.90, 6.90, 7.50, вибаг.
дні бонжури 9.90, 10.90, „АСТРА“, —
Львів, Сикотуська 2. 2163 2—3

РАЙТУЗКИ вовняні 2.90, гетрові 4.50 та
всіляке білля для дітей „СВІТ ДИТИ-
НИ“, Львів, Сикотуська 2. 2164 2—0

НАЙПРАКТИЧНІШІ дарунки на св. Ми-
колая зі золота, срібла — годинники
„Домса“, „Піппа“, „Тіссо“, „Омега“,
„Льонж“, поручає найдешевше фірма
Вандер, Львів, Шайнохи один. 2170 1-7

СТОЛОВОЕ СРІБЛО, китайське срібло
бронзолети, переставі, годинники пору-
чає дешево М. РОЗВАЖЕВСЬКИЙ, —
Львів, Академічна 2. 1—1

РІЖНІ

НА ШЛЮБИ, забави, вишозначає убран-
ня візтові, смокінгові, фраківі. Ціни
нижчі. Коллонтай 10. Тел. 215-37.
2028 10-10

НАПРАВЛЯЄ, отримав, чистить перськ.
дизани, смирненські і фабричні килими,
скоро. Купув дивали перські і приймів
з коміс. крамниці з килимами Борков-
ська, Львів, пл. Бернардинська 12.
2044 6—9

РОБІТНЯ артистично-бронзівнича анко-
нує всілякі перковні речі, як монетарції
часні, лавуки і т. п. Відполучує теж ча-
ші та всіляке інше. Федиський Степан,
Львів, Вірменська ч. 25 (в реальності
„Ворі“). 1927 7—12

ФАБРИКА ДЗЕРКАЛ, пліфарія шкля
А. Тортен тевер Бема 12 а. тел. 224-81
1959 19-34

ПЕЧАТКИ, табличі найдобільніше Ро-
ман М'яков, Львів, Леґіонів 29.
2230 3—11

ОГОЛОШЕННЯ.

МЕБЛІ до всіляких к'єшат, спальні,
італійні, тапчани і т. д. поручає
Фр. Зеліньський, Львів, Коллонтай 8, тел
228-10. 2252 2—16

ЛІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір члоспису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в руб.
річч оголошенн зол. 0.25
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинах зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніальні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, вишам і т. п. зол. 0.10
шукаючі праці зол. 0.05
слова товотим друком подайшло.

Остання сторінка 1/1 зол. 480—
Остання сторінка 1/2 зол. 250—
Остання сторінка 1/4 зол. 130—
Остання сторінка 1/8 зол. 70—

За редакцію відповідає Олександр Костик

Видав Видавнича Спілка „Діло“.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів Ринок 10.